

HE 196/2021 vp eduskunnalle laiksi laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain 26 b §:n muuttamisesta

Liikenne- ja viestintävaliokunnan
etäkuuleminen 26.10.2021

Ylitarkastaja Katja Peltola

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Laki laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta (1687/2009) 26 b §

- Muutoksen myötä kalastusalusten olisi koosta riippumatta toimitettava maihin tiedot aluksen miehityksestä.
  - Nykyään velvollisuus koskee vain vähintään 24 metriä pitkiä kalastusaluksia.
  - Tiedot voitaisiin toimittaa laivaisännälle tai jos hän on mukana aluksella, muulle yhteyshenkilölle.
  - Lisäksi säädettäisiin Rajavartiolaitoksen tietojen saantioikeudesta onnettomuustilanteissa. Muilla pelastusviranomaisilla vastaava oikeus on olemassa muun lainsäädännön kautta.

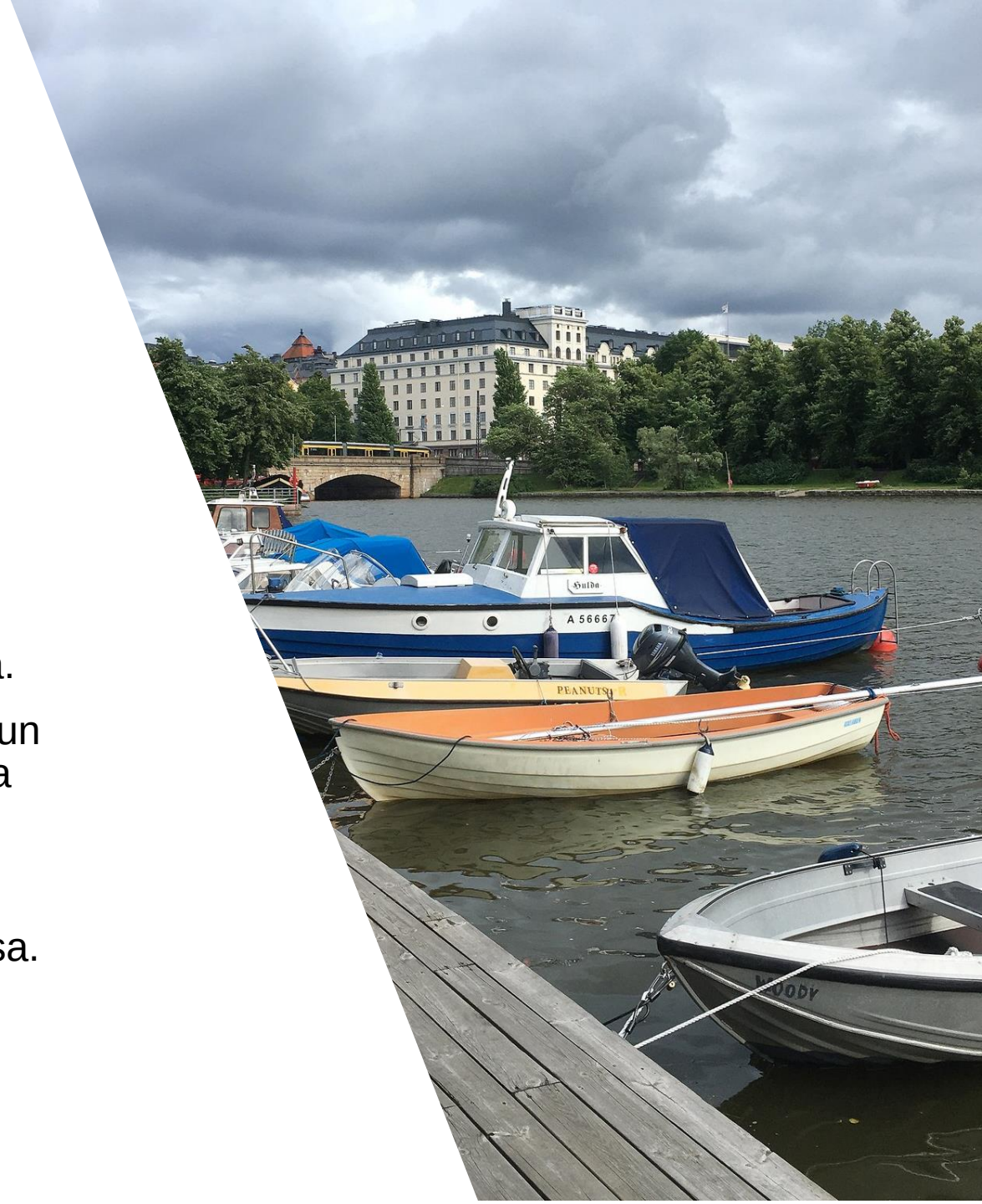
Soveltamisala

- Vaatimusta sovellettaisiin vain kalastusaluksilla, joilla kalastustoimintaa harjoitetaan
  - kaupallisessa tarkoituksessa ja
  - työsopimuksen perusteella.
- Ehdotuksen soveltamisalan ulkopuolelle siis jäisi itsenäisesti kalastusta harjoittavat sekä muussa kuin kaupallisessa tarkoituksessa kalastavat ammatinharjoittajat.
- Soveltamisalan rajaus perustuu neuvoston direktiivin liitesopimuksen soveltamisalan rajaukseen. Rajausmahdollisuutta on haluttu hyödyntää, jotta direktiivi voitaisiin panna täytäntöön mahdollisimman vähäisellä toimijoihin kohdistuvalla hallinnollisella taakalla.

Muutoksen tausta 1/2

- Muutoksella täytäntöönpantaisiin kalastusalan työtä koskeva direktiivi, eli neuvoston direktiivi (EU) 2017/159 kalastusalan työtä koskevan Kansainvälisen työjärjestön vuoden 2007 yleissopimuksen täytäntöönpanosta 21 päivänä toukokuuta 2012 EU-maiden maatalouden osuustoimintajärjestöjen keskusjärjestön (COGECA), Euroopan kuljetustyöntekijöiden liiton (ETF) ja Euroopan unionin kalastusyritysten kansallisten järjestöjen liiton (Europêche) välillä tehdyn sopimuksen täytäntöönpanosta.
- Direktiivillä pyritään parantamaan EU:n jäsenvaltioiden lipun alla purjehtivilla aluksilla työskentelevien kalastajien työ- ja elinoloja vahvistamalla yhtenäinen säädöskehys merikalastusalan työooloja varten. Sääntelyn tarkoituksena on myös lisätä kalastajien turvallisuutta edistämällä meripelastustoiminnan tehokkuutta onnettomuustilanteessa.

Muutoksen tausta 2/2

- Direktiivi täytäntöönpantiin pääasiallisesti lailla 253/2019 (ks. HE 291/2018). Tällä hallituksen esityksellä täydennettäisiin direktiivin ja sen liitesopimuksen mukaisten vaatimusten kansallista täytäntöönpanoa.
- Tuolloin miehistöluettelotietojen toimittamista koskeva velvoite säädettiin koskemaan vain vähintään 24 metriä pitkiä aluksia.
- Täytäntöönpanon rajaus perustui määräaikaiseen soveltamisalanrajausmahdollisuuteen, jonka määräaika umpeutuu 19.12.2021.

Muutoksen arvioidut vaikutukset

- Ehdotuksella arvioidaan olevan vähäisiä kalastajien turvallisuutta edistäviä vaikutuksia.
  - Maissa olisi tieto myös pienempien alusten miehistöstä. Tiedot olisivat tarpeen, jos alus joutuu merihätään.
  - Pelastusviranomainen saisi tiedot aluksen miehistöstä laivaisännältä tai muulta yhteyshenkilöltä, jolle tiedot on ilmoitettu.
- Pienempien alusten osalta kyse on uudesta velvoitteesta, jonka voi ajatella myös lisäävän hallinnollista taakkaa jonkin verran.
- Kalastusalusrekisteriin on manner-Suomessa rekisteröity 1320 kalastusalusta, joiden kokonaispituus on alle 24 metriä ja jonka omistajalla on yritys- ja yhteisötunnus. Näistä arviolta noin 80 prosenttia on henkilöyhtiöiden omistuksessa.

Lausuntopalaute

- Lausuntoja annettiin 9. Suurimmalla osalla lausunnonantajista ei ollut lausuttavaa asiassa.
- Sisäministeriö ja Rajavartiolaitos pitävät yhteisessä lausunnossaan esitettyjä muutoksia perusteltuina meriturvallisuuden ylläpitämisen kannalta.
- Lausunnoissa esitettiin perustelujen täsmentämiseen liittyviä huomioita.

Kiitos!

lvm.fi Twitter: @lvmfi

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ